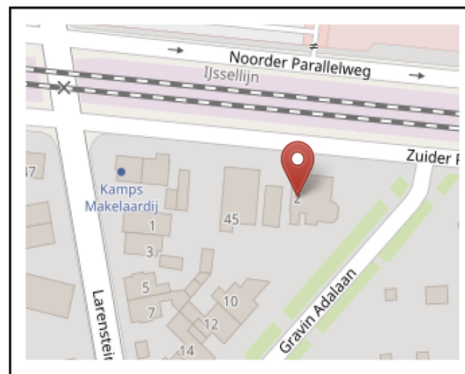

Villa De Nord
Gravin Adalaan 2
6881 AK Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000296
Inschrijving register 19 november 1996
Kadastrale aanduiding Velp G 2049

Historie en ligging:

Ca. 1907 gebouwde vrijstaande, rijk gedecoreerde villa met invloeden van de chaletstijl (geveltoppen) en de neorenaissancestijl (boogvelden met baksteen-ornamentiek).

Het pand vormt een onderdeel van de vanaf de aanleg van de spoorweg Arnhem-Zutphen, in de jaren 1862-1865, tot stand gekomen, voornamelijk uit villa's bestaande lintbebouwing aan de langs de spoorlijn gelegen wegen in Velp (deze wegen zijn vrijwel alle gelijktijdig met de spoorweg aangelegd). De villa is hierbij gelegen in een der best bewaarde gedeelten van het spoorweglint (het andere deel wordt gevormd door de bebouwing aan de Kastanjelaan). De villa's aan dit lint werden o.a. gebouwd voor oud-Indischgasten die door het natuurschoon van de Veluwezoom werden aangetrokken.

Het pand dat markant op de hoek van de Gravin Adalaan en de Zuider Parallelweg gelegen is, is met de voorgevel naar de spoorweg gericht. De ingang is in de linkerzijgevel gelegen. Het pand wordt omgeven door een tuin met opgaand geboomte van de weg gescheiden door een gietijzeren hek. In de achtertuin een monumentale kastanjeboom.

Plattegrond en opbouw:

In baksteen opgetrokken en in kruisverband gemetseld pand van twee bouwlagen op een nagenoeg vierkante plattegrond die in de linkerzijgevel en de achtergevel doorbroken wordt door verschillende uitbouwen van één bouwlaag deels onder een samengesteld dak. De hoofdbouwmassa heeft in hoofdvorm een schilddak met aan de voorzijde boven de topgevel een ingestoken zadeldak gedekt met gesmoorde kruispannen. De gevels van de hoofdbouwmassa, met uitzondering van de achtergevel, worden afgesloten door een uitgemetselde architraaflijst, een fries met baksteen-ornamentiek in rode verblendsteen en bruin-rode baksteen waarboven een blok-tandlijst en tenslotte een geprofileerde bakgoot (opgevat als kroonlijst) op korbelen. Dit geheel wordt in de voorgevel doorbroken door een topgevel waarvan het overstekende zadeldak gedragen wordt door een rijk bewerkt sierspant op korbelen. Het pand heeft een gepleisterde plint en gedeeltelijk omlopende uitgemetselde borstwering afgedekt door bruin geglazuurde profielstenen.

De gevels hebben in metsel mozaïek uitgevoerde omlopende banden met wisselende patronen en gebruik makend van o.a. rode verblendsteen afgewisseld met verschillende kleuren baksteen. Deze banden zijn op de begane grond aangebracht halverwege de vensters, ter hoogte van de van de bovendorpels van de vensters en op de verdieping ter hoogte van de wisseldorpels van de schuiframen. Tussen de verdiepingen een cordonlijst bestaande uit een band met fraaie tegels tussen lijsten van profielstenen. Vrijwel alle vensters zijn voorzien van persiënnes (blinden).

Voorgevel:

Symmetrisch ingedeelde gevel van drie traveeën waarvan de midden travee beëindigd wordt door een puntgevel. De begane grond heeft in zowel de linker als de rechtertravee een recht gesloten T-schuifraam waarboven een in rode verblendsteen uitgevoerd blind korfboogje met in het boogveld metsel mozaïek. Onder de houten lekdorpels van beide vensters bevinden in het muurvlak verzonken zaagtandlijstjes. De verdieping heeft in de linker- en rechtertravee vensters als bovengenoemd doch voorzien van segmentboogjes. De midden travee heeft een rijk bewerkt houten balkon op korbelen die steunen op ter hoogte van de wisseldorpels van de vensters van de begane grond aangebrachte profielstenen. Dubbele openslaande balkondeuren. In de géveltop twee kleine door blinde rondboogjes afgesloten vensters.

Linker zijgevel:

Asymmetrisch ingedeelde gevel. Rechts de uit twee bouwlagen bestaande hoofdbouwmassa (ter breedte van twee traveeën) waarin links de ingang, links de uitgebouwde uit één bouwlaag bestaande bouwmassa die hier in de vorm van een vijfzijdige erker eindigt. De tegen de erker aanliggende, middels enige hardstenen treden te bereiken ingang heeft een paneeldeur met in de bovenhelft zes glaspanelen alsmede een enkelruits bovenlicht. Boven de ingang een luifel in de vorm van een aan één zijde door een korbeel ondersteund lessenaarsdakje gedekt met leien. Rechts een venster als in de voorgevel. De verdieping heeft rechts eveneens een venster als in de voorgevel.

De erker heeft aan de voorzijde een venster als in de voorgevel. In de afgeschuinde hoeken bevinden zich enkelruits schuiframen waarboven blinde rondboogjes met in de boogvelden metsel mozaïek. De erker heeft onder de dakgoot geen bloktandlijst zoals, de hoofdbouwmassa doch een zaagtandlijst.

Achtergevel:

Links tegen het uitgebouwde deel van de gevel van de hoofdbouwmassa een schuurtje onder een met pannen gedekt zadeldak. In bovengenoemde gevel op de begane grond een tweeruits deur met bovenlicht. Op de verdieping een eenvoudig door een strek gesloten enkelruits raam met bovenlicht. De aansluitende uit één bouwlaag bestaande bouwmassa rechts bezit in de uitspringende travee links een door een strek afgesloten T-schuifraam.

Rechter zijgevel:

De begane grond had oorspronkelijk links een serre. De muuropening met de niet oorspronkelijke dubbele deuren gaf toegang tot deze serre. Rechts een venster als in de voorgevel. De verdieping bezit drie vensters als in de voorgevel (raam in de midden travee deels dichtgezet).

Interieur:

Het pand bezit een waardevol interieur met o.a. een witmarmeren vloer in de gang, oorspronkelijk trappenhuis met trapeuning met ijzeren balusterachtige spijlen, verschillende kamers met fraaie geornamenteerde stucplafonds, diverse marmeren schoorsteenmantels, geprofileerde raam- en deuromlijstingen, paneeldeuren.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- als karakteristiek en beeldbepalend onderdeel van de grotendeels gaaf bewaarde villabebouwing aan het zuidelijk deel van de Zuider Parallelweg tussen de Laren steinselaan en de Ommershofselaan uit de tweede helft van de 19de eeuw (ensemblewaarde).

- vanwege de markante ligging op de hoek van de Zuider Parallelweg en de Gravin Adalaan (situeringswaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik
- als een voor het eerste decennium van de 20ste eeuw karakteristieke en bijzonder gaaf bewaarde villa met chaletstijl en Neo-renaissancistische invloeden.
- vanwege meerdere waardevolle en voor de gemeente Rheden zeldzame interieur onderdelen zoals de fraaie geornamenteerde stucplafonds van de begane grond.

Voldoet aan de basisnormen a en b, alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c en 2d. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorzijde – 2016 Foto: Mels Kooijman / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND